

แบบจำลองของการจัดการเตรียมความพร้อมเพื่อการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ของเทศบาลเมืองหัวหิน

Prototype of managerial preparation changing position to be Smart City;
HuaHin municipality

ปราโมทย์ อุ๋นจิตสกุล¹, สุพัตรา ยอดสุรางค์², วรสิทธิ์ เจริญพุด³ และ ชวาริต ชาญแสงรัตน์⁴
Pramote Unjitsakul¹, Supatra Yodsurang², Vorsit Chareonputch³ and Chawarit Chaosaengrat⁴

สาขาวิชานวัตกรรมจัดการ การ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Innovative Management, Rattanakosin College of Innovation Management, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹Sinkan2552@hotmail.com

Received October 27, 2022; Revised June 23, 2024; Accepted June 24, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินการจัดการความพร้อมของการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะของเทศบาลเมือง หัวหิน 2) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะกับความพร้อมการจัดการของเทศบาลเมืองหัวหิน 3) เพื่อนำเสนอแบบจำลองที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะของเทศบาลเมืองหัวหิน

การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย 1) แนวคิดสมาร์ตซิตี เมืองอัจฉริยะ 2) ทฤษฎีการจัดการและการจัดการเมือง 3) แนวคิดและทฤษฎีปัจจัยที่จัดการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ 4) รูปแบบการพัฒนาคอร์ปครองส่วนท้องถิ่นไปสู่อัจฉริยะเปรียบเทียบการวิจัยเชิงเชิงคุณภาพ เริ่มจากการสำรวจเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การวิจัยเชิงปริมาณใช้สถิติค่า ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพียร์สันและสมการถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านการจัดการความพร้อมเทศบาลเมืองหัวหิน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความพร้อมเทศบาลเมืองหัวหินกับปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมเทศบาลเมืองหัวหิน พบว่า ในระดับปานกลางค่อนข้างสูงถึงระดับสูงมากในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) การจัดการเทศบาลเมืองหัวหินไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

=.195 ค่าคงที่ +340 ปัจจัยเศรษฐกิจอัจฉริยะ +.278 ปัจจัยสิ่งแวดล้อม อัจฉริยะ +.160 การจัดการภาครัฐ อัจฉริยะ+ ปัจจัยพลเมืองอัจฉริยะ +.064 ปัจจัยด้านการดำรงชีวิตอัจฉริยะ

คำสำคัญ: การจัดการ; ความพร้อม; การเปลี่ยนแปลงฐานะ; เมืองอัจฉริยะ; เทศบาลเมืองหัวหิน

Abstract

This research aimed to 1) explore managerial preparation changing position to be Smart City HuaHin municipality.2) explain correlation between affecting factors of managerial preparation changing position with managerial preparation changing position to be Smart City .3) present prototype of managerial preparation changing position to be Smart City.

This was mixed research consisted of Qualitative approach and Quantitative research. Documentary analysis and in-depth purposive interview were data collection from 17 Key informants. Documentary analysis and interpretation were analytical tool. On quantitative research, questionnaires were applied as data collection tools. Sample were 500 residents of HuaHin municipality. Analytical statistics analysis were frequencies percentages mean standard deviation t test ANOVA F Pearson correlation and Multiple regression. The outcomes were as follows; 1) managerial preparation changing position to be Smart City; HuaHin municipality were moderate level. 2) correlation between affecting factors of managerial preparation changing position with managerial preparation changing position to be Smart City was statistical positive at .01level 3) Prototype of managerial preparation changing position to be Smart City; HuaHin municipality =.195 constant +340 smart economics factor +.278 smart contexts factor +.160smart Public Administration factor +Smart Residents factor +.064 Smart living factor. Prototype of managerial preparation changing position to be Smart City; HuaHin municipality could applied for another Local Administration Organization on upgrading to be Smart City.

Keywords: Prototype; Management Preparation; Changing Position; Smart City; Huahin Municipality

บทนำ

ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของโลกช่วงทศวรรษ ที่ 20 เป็นไปด้วยความรวดเร็ว สาเหตุจากการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัลที่ก้าวล้ำสมัยด้วยการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคม จนทำให้การใช้ชีวิตประจำวันของ ประชาชนทุกระดับในประเทศผูกพันกับเทคโนโลยีสารสนเทศ กล่าวได้ว่า เทคโนโลยีได้กลายมาเป็นปัจจัย

ขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของมนุษย์ทุกคนบนโลก อนึ่ง ระบบทุนนิยมโลกาภิวัตน์ ที่เป็นหลักของระบบเศรษฐกิจโลก ปัจจุบันทำให้การดำรงชีวิต ของผู้คนบนโลกและกระบวนการทางเศรษฐกิจและสังคม ถูกผูกพันกับเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างไม่สามารถแยกจากกัน ปรากฏการณ์ดังกล่าวจาก การขยายตัวของระบบทุนนิยมก่อให้เกิดผลกระทบที่สำคัญ คือ การขยายตัวของความเป็นเมือง ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Khatoun and Zeadally, 2016) ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีพของประชาชน ในทุกด้าน ดังเช่น ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้การเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ผลของ ความแออัดจากจำนวนประชากรในพื้นที่เขตเมืองชั้นใน ส่งผลต่อคุณภาพอากาศการเกิด ชะง่อนผล ในปริมาณที่ไม่สามารถกำจัดได้ ก่อให้เกิดปัญหาด้านมลพิษต่าง ๆ แม้ว่า เทคโนโลยีในยุคปัจจุบันทำให้เกิดเทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์เกิดขึ้นมาใหม่ และการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้คนในสังคมเมือง เพื่อให้ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผลของการเปลี่ยนแปลงมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของภาคประชาชนในวงกว้าง

ประเทศไทยในทศวรรษที่ผ่านมา มีอัตราการขยายตัวของความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องเช่นทำนองเดียวกันกับประเทศทั้งหลายในโลก สาเหตุหลักมาจาก ประชากรมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลก หรือประมาณร้อยละ 54 อาศัยอยู่ในเขตเมือง ซึ่งคาดการณ์ว่าภายในปีค.ศ. 2050 สัดส่วนของประชากรโลกที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง (Urban area) จะเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 66 ของประชากรทั้งโลก

ประเทศไทย มีปรากฏการณ์ที่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทกำลังลดลงอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พ.ศ. 2564 ประมาณการว่าสัดส่วนประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองของประเทศไทยจะมีจำนวนมากกว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท

แนวทางการจัดการปัญหาดังกล่าว จะต้องใช้กระบวนการทางนโยบายสาธารณะที่กำหนดและนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม โดยการกำหนดนโยบายพัฒนาเมืองให้สามารถรองรับต่อการขยายตัวของความเป็นเมืองอย่างรวดเร็วจากการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ดิสรัปชันด้วยการพัฒนาเมืองให้มีความเป็นอัจฉริยะ (Smartness) ในด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศ และส่งผลต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอีกประการหนึ่ง

นโยบาย “เมืองอัจฉริยะ (Smart city)” ที่แพร่หลายในประเทศต่าง ๆ เพื่อจัดการกับผลกระทบของการขยายตัวของความเป็นเมืองและนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ในเวลานี้ แนวทางการพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ จากกรณีศึกษาต่างประเทศพบว่า จะเริ่มจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก เช่น นครบาร์เซโลนา ประเทศสเปน ได้รับการยอมรับว่าเป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความโดดเด่นมากในยุโรป รัฐบาลท้องถิ่น (Municipality) ได้ให้ความสำคัญมากในการพัฒนาบาร์เซโลนาให้เป็นเมืองอัจฉริยะ ทั้งในด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และการเติบโตของเมืองที่ยั่งยืน โดยรัฐบาลท้องถิ่นได้นำเทคโนโลยี สารสนเทศ หรือ

ที่เรียกกันว่า Internet of Things (IoT) มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเมือง และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับชาวเมืองบาร์เซโลนา (Watson, 1993)

ประเทศไทยได้มีการประกาศนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม ดิจิทัล (Digital Economy) ที่จะเน้นการผลักดัน Smart City ให้เป็นกลไกที่จะสร้าง โอกาสในการขยายตัวของเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามการผลักดัน Smart City จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนของสังคมจะต้องเข้าใจในกลไกการดำเนินงาน และวิธีการอย่างชัดเจน

ปัจจุบันนี้รัฐบาลได้ดำเนินการขับเคลื่อนเมืองอัจฉริยะในระดับประเทศ เมื่อปี พ.ศ. 2561-2562 ไปแล้วจำนวน 10 เมือง ใน 7 จังหวัด ได้แก่ ภูเก็ต ขอนแก่น เชียงใหม่ ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา และกรุงเทพมหานคร จากนั้นในปี พ.ศ. 2562-2563 จะได้ขับเคลื่อนเมืองอัจฉริยะให้ได้จำนวน 30 เมือง ใน 24 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พิษณุโลก น่าน อุบลราชธานี อุตรธานี หนองคาย นครพนม มุกดาหาร กระบี่ พังงา สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล นครศรีธรรมราช และระนอง นอกจากนี้ยังคาดว่าใน ปี พ.ศ. 2563-2564 จะสามารถขับเคลื่อนเมืองอัจฉริยะได้จำนวน 60 เมือง ใน 30 จังหวัด และสุดท้าย มีเป้าหมายว่า ในปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยจะสามารถขับเคลื่อนเมืองอัจฉริยะได้จำนวน 100 เมือง ใน 76 จังหวัดทั่วประเทศ รวมถึงพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Orathai, 2019)

เมืองหัวหิน จากลักษณะการปกครองส่วนภูมิภาค มีฐานะเป็นอำเภอหัวหินขึ้น การบังคับบัญชาจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แต่จากลักษณะการปกครองส่วนท้องถิ่น มีสถานะเป็นเทศบาลเมืองหัวหินที่ได้รับการกระจายอำนาจการปกครอง ให้มีฐานะการปกครองตนเอง ภายใต้การกำกับดูแลของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่การปกครอง ส่วนใหญ่ในพื้นที่ชั้นในของอำเภอหัวหิน มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญระดับโลกได้แก่ชายหาดหัวหิน มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีมาก มีแหล่งอุตสาหกรรม โรงแรมและที่พัก รวมถึงแหล่งพักผ่อนและความบันเทิงที่อยู่ในระดับโลก แต่ในอีกด้านหนึ่ง มีความแออัด ของผู้คนเข้ามาอาศัยประกอบอาชีพ ในระดับสูง มีสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษจากการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยและการทำลายสิ่งแวดล้อม จนเกิดมลภาวะ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของพลเมือง และการจัดการปัญหาดังกล่าวไม่อาจใช้การวางและออกแบบผังเมืองที่คำนึงถึงหลักเกณฑ์แนวคิดที่ สอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพและบทบาทของเมืองหรือพื้นที่นั้น ๆ เพื่อให้การวาง ผังเมืองนั้นสามารถแก้ไขปัญหาพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม ยิ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตาม ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้หลักเกณฑ์และแนวคิดในการ พัฒนาเมืองย่อมเปลี่ยนแปลงไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพและบทบาทของเมืองแต่ละเมือง (Pujinda & Boonsom, 2016) ทั้งนี้เพราะ ปัญหาที่กล่าวมา สัมมาาระยะยาวนาน จนการขยายตัวของเมือง เริ่มขาดทิศทางที่เหมาะสม เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเป็นการเตรียมความพร้อมเทศบาลเมืองหัวหินได้ดำเนินการจัดตั้งโครงการ หัวหิน สมาร์ทซิตี เมื่อวันที่ 7 ส.ค. 63 ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

จากทฤษฎีความเป็นเมืองอัจฉริยะการพัฒนาเมืองอัจฉริยะให้ประสบความสำเร็จจะต้องมีความเข้าใจสาระสำคัญใน 3 ส่วน 4 นั่นคือ 1) เมืองอัจฉริยะจะต้องเกิดจากความต้องการและการเรียกร้องจากประชาชนในท้องถิ่น เพราะ การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของเมืองว่าจะเป็นเมืองอัจฉริยะในด้านใดจะต้องขึ้นอยู่กับบริบท ของท้องถิ่นนั้นๆ อีกทั้งผู้กำหนดนโยบายจะต้องเข้าใจปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น อย่างแท้จริงว่า ประชาชนในฐานะเจ้าของพื้นที่ที่ต้องการเห็นเมืองของเขาเติบโตและพัฒนาไปในทิศทางใด 2) เมืองอัจฉริยะจะต้องถูกกำหนดให้เป็นนโยบายที่จะต้องเร่งดำเนินการโดยด่วน มีสาระสำคัญ รายละเอียดแผนงาน/โครงการที่ชัดเจน มีหน่วยงานใดบ้างที่จะต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานระดับพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีหน้าที่ โดยตรงในการจัดบริการสาธารณะในพื้นที่ที่จะต้องดำเนินนโยบายอย่างไรบ้าง 3) เมืองอัจฉริยะจะต้องไม่ใช่เพียงนโยบายรัฐที่ลงมาจากส่วนกลางเท่านั้น แต่จะต้องเกิดจาก ความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานรัฐส่วนกลาง ภาคธุรกิจและภาคประชาชน จะต้องประสานความร่วมมือกันเพื่อขับเคลื่อนทิศทาง การพัฒนาเมืองอัจฉริยะร่วมกัน (Sumalee & Tanchai, 2021)

การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ตามนโยบายรัฐบาล ได้มีการ ออกแบบลักษณะเมืองอัจฉริยะออกเป็น 7 ด้าน (Smart City Office, 2021) พร้อมกันนั้นก็ได้อธิบายรายละเอียดในแต่ละด้านไว้ดังนี้ 1. สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) เป็นเมืองที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสภาพการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ ตลอดจนติดตามเผ้าระวังสิ่งแวดล้อมและสภาวะแวดล้อม อย่างเป็นระบบ เช่น การจัดการน้ำ การดูแลสภาพอากาศ การเผ้าระวังภัยพิบัติ เป็นต้น โดยใช้เทคโนโลยี เข้ามาช่วยบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ตลอดจนอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติด้วย 2. เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) เป็นเมืองที่มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพและ ความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ สร้างความร่วมมือทางธุรกิจและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนา ปรับปรุงธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เกษตรอัจฉริยะ ท่องเที่ยวอัจฉริยะ เป็นต้น 3. การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility) เป็นเมืองที่มุ่งเน้นพัฒนาระบบจราจร และขนส่งเพื่อขับเคลื่อนประเทศ โดยการเพิ่มความ สะดวกสบาย เพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัย ในการเดินทางขนส่ง อีกทั้งยังเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4. พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) เป็นเมืองที่สามารถบริหารจัดการพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสมดุลระหว่างการใช้พลังงานและการผลิตพลังงานในพื้นที่ เพื่อสร้างความมั่นคงทาง พลังงานและลด การพึ่งพาพลังงานจากระบบโครงข่ายไฟฟ้าหลัก 5. พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) เป็นเมืองที่มุ่งเน้นพัฒนาพลเมืองให้มีความรู้ ทักษะที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการ เรียนรู้และดำรงชีวิตได้อย่าง สร้างสรรค์ เสริมสร้างการเรียนรู้นอกระบบ ตลอดจนส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน ด้วยความหลากหลายทางสังคม 6. การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living) เป็นเมืองที่มุ่งเน้นการให้ความ

สะดวกสบายต่อ การดำรงชีวิต โดยคำนึงถึงหลักการสถาปัตยกรรม (universal design) เช่น การบริการสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน ตลอดจนการอำนวยความสะดวกต่อการดำรงชีวิตในเมืองได้อย่างเหมาะสม 7. การบริหารจัดการภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Government) เป็นเมืองที่มุ่งเน้นพัฒนาระบบ บริการเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการภาครัฐอย่างสะดวกสบาย รวดเร็ว เพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมของ ประชาชน รวมถึงการเปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล ทำให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้สำนักงานเมืองอัจฉริยะประเทศไทย (DEPA)

การวิจัยในเรื่องการจัดการเตรียมความพร้อมเพื่อการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ของเทศบาลเมืองหัวหิน เป็นการศึกษาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเปลี่ยนแปลง การจัดการเมืองที่จะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดจากสภาวะที่เรียกว่า ดิจิทัล ดิสรัปชัน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ได้รับการยกย่องว่ามีทรัพยากรการท่องเที่ยวระดับโลก ขณะที่มีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลเมือง การพัฒนาเมืองให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นเรื่องสำคัญเนื่องจาก ในพื้นที่ยังคงมีจุดอ่อนในการพัฒนา เพื่อ รองรับการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวปัจจุบันต้องการแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในระดับสูง การพัฒนาเมืองให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะดังเมืองท่องเที่ยวที่ได้รับ ความนิยมในทวีปยุโรปและเอเชียจึงเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการจัดการความพร้อมของการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะของเทศบาลเมือง หัวหิน
2. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ กับความพร้อมการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะของเทศบาลเมือง หัวหิน
3. เพื่อนำเสนอแบบจำลองที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ของเทศบาลเมืองหัวหิน

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยนี้มีสมมติฐานการวิจัยสามข้อ คือ 1) ความพร้อมของการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลเมืองหัวหินให้เข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ อยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นเมือง

อัจฉริยะไม่มีความสัมพันธ์กับ ความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ของเทศบาลเมือง หัวหิน 3) แบบจำลองสามารถพยากรณ์ความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ของเทศบาลเมือง หัวหิน ได้เกินร้อยละสามสิบ

การทบทวนวรรณกรรม

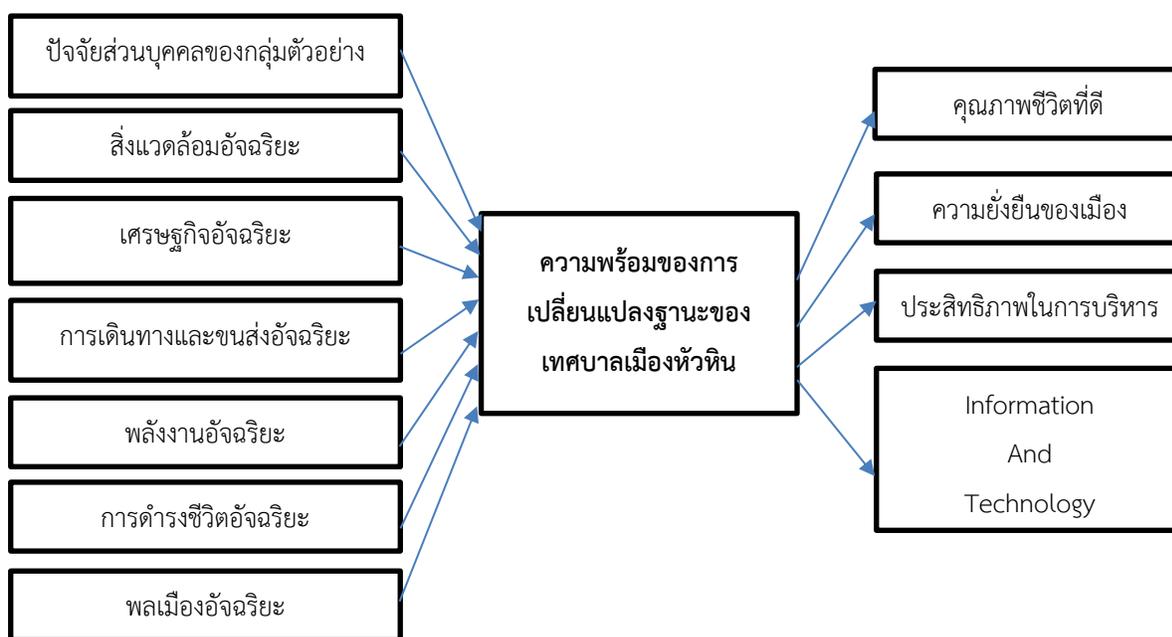
ผู้วิจัยทำการสืบค้นเอกสาร จากแนวคิด ทฤษฎีความ เป็นเมือง แนวคิดทฤษฎีการจัดการเมืองอัจฉริยะ เพื่อแสวงหาปัจจัย ที่มีผลต่อ ความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ทั้งภายในประเทศ ได้แก่ เทศบาลนครขอนแก่น เทศบาลนครภูเก็ต เทศบาลเมืองป่าตอง ในต่างประเทศ ทั้งทวีปยุโรป อาทิเช่น เมืองบาเซโลนา ประเทศ สเปนมหานครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมืองที่กำลังเตรียมก้าวเข้าสู่ศูนย์กลางเทคโนโลยี โดยเฉพาะทางด้านการสื่อสาร ซึ่งในปัจจุบันได้มีการสร้างรูปแบบให้ประชาชนในเมืองมีส่วนร่วม (Interactive Platform) (Argyriou, Economou and Bouki, 2017) และการศึกษาความเป็นเมือง อัจฉริยะ โดยใช้การเปรียบเทียบพบว่า Mesupnikom, et al. (2019) ทำการวิจัยการพัฒนาไปสู่ความเป็นเมือง อัจฉริยะ ด้วยการศึกษเชิงเปรียบเทียบด้วยการนำตัวอย่างที่ศึกษาไปเปรียบเทียบกับเมืองอัจฉริยะที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถพัฒนาเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะดังกรณีที่มีการเปรียบเทียบเมืองโยโกฮาม่าของประเทศ ญี่ปุ่น กับการพัฒนาเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะของประเทศไทย พบว่า เมืองอัจฉริยะของประเทศไทยญี่ปุ่นจะมีองค์ประกอบหลักสี่ประการ ได้แก่ บทบาทของรัฐบาลท้องถิ่น บทบาทของภาคเอกชน ความเป็น พันธมิตรระหว่างภาครัฐและเอกชน และการสนับสนุนอย่างแข็งแกร่งจากประชาคม ขณะที่ประเทศไทยการพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ แม้ว่าจะเป็นนโยบายของรัฐบาลกลางแต่แผนปฏิบัติการส่วนใหญ่มุ่งเน้นอยู่ในรูปแบบของพิมพ์เขียวและการประเมินผลยังเน้นในเชิงปริมาณมากกว่าคุณภาพและไม่อาจบรรลุเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม

การทบทวน วรรณกรรม มีข้อพิจารณาว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยรูปแบบเทศบาลเมือง ที่มีความใกล้ชิดกับ ประชาชน มากที่สุด ดังเช่น เทศบาลเมืองป่าตองจังหวัดภูเก็ตจะสามารถความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ได้ครบถ้วนและมีความพร้อมของความเป็นเมืองอัจฉริยะในระดับใด จึงนำแนวคิดและ ทฤษฎี Benchmarking (Watson, 1993; Camp, 1989; Karlof and Ostblom, 1993) มาพัฒนา ร่วมกับงานวิจัยเกณฑ์การเข้าสู่ความเป็นเมือง อัจฉริยะจากนโยบายของรัฐบาลประเทศไทยและต่างประเทศ (Mesupnikom, Nugprachaya, Bunyavejchewin, & Sukthungthong, 2019)

สรุปผลการทบทวน วรรณกรรม ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ประกอบด้วย ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

ของเทศบาลเมือง หัวหินประกอบด้วย 1. สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ เศรษฐกิจอัจฉริยะ การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ พลังงานอัจฉริยะ พลเมืองอัจฉริยะ การดำรงชีวิตอัจฉริยะ การบริหารจัดการภาครัฐอัจฉริยะ และความพร้อมหรือเกณฑ์ของความเป็นเมืองอัจฉริยะ ประกอบด้วยเมืองอัจฉริยะ เป็นการทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีในเมืองที่น่าอยู่ (Livability) 2. เมืองอัจฉริยะ เป็นการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนของเมือง (Sustainability) 3. เมืองอัจฉริยะ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเมือง (Efficiency) 4. เมืองอัจฉริยะ เป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเมือง (Information and Technology) และนำไปสร้างกรอบความคิดการวิจัย ดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ เป็นงานวิจัยผสมผสาน พื้นที่วิจัย ได้แก่พื้นที่บริการเทศบาลเมืองหัวหิน สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ กลุ่มผู้บริหารเทศบาลเมือง หัวหิน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรีรับผิดชอบ โครงการ เมืองอัจฉริยะ ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาลรับผิดชอบโครงการ ผู้อำนวยการ ฝ่ายการโยธา ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายสาธารณสุข และฝ่าย สวัสดิการสังคม รวม 8 ท่าน โดยการเลือกจากความสอดคล้องในตำแหน่งงานบริหารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเทศบาลเมืองหัวหิน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ประกอบการ ขนาดใหญ่ ในพื้นที่ ประกอบด้วยผู้บริหาร โรงแรม ขนาดห้าดาวขึ้นไป 2 ท่าน ผู้อำนวยการฝ่ายมวลชนสัมพันธ์ ห้างสรรพสินค้า ขนาดใหญ่ในพื้นที่ 2 ท่าน สมาชิกสภาเทศบาลเมืองหัวหิน เจ้าของกิจการ ภัตตาคาร ริมชายหาด เจ้าของกิจการร้านค้าเบ็ดเตล็ด และผู้ค้าในตลาดนัดและราษฎรผู้อาศัยในพื้นที่ อย่างละ 1 ราย รวม 17 ราย

การวิจัยเชิงปริมาณใช้ กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณจำนวนประชากรของเทศบาลเมืองหัวหิน 64,202 คน ด้วยแนวคิดของยามานะได้กลุ่มตัวอย่าง 396 คน รวบรวมข้อมูล จากการใช้แบบสอบถาม ทำการเก็บรวบรวมด้วยตนเองได้ 300 คน คิดเป็นร้อยละ 80 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติค่า ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพียร์สันและสมการถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ด้านปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ของเทศบาลเมือง หัวหินควรจะต้องประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ เศรษฐกิจอัจฉริยะ การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ พลังงานอัจฉริยะ พลเมืองอัจฉริยะ การดำรงชีวิตอัจฉริยะ การบริหารจัดการภาครัฐอัจฉริยะ แต่ในปัจจุบันเทศบาลเมืองหัวหินยังไม่สามารถจัดการปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ได้อย่างสมบูรณ์ทุกด้านโดยเฉพาะด้าน สิ่งแวดล้อมในเรื่องของการจัดการขยะยังไม่บรรลุเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ เช่นเดียวกับปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะ และปัญหาการแก้ไขความขัดแย้งด้วยความรุนแรง เทศบาลเมืองหัวหินขาดการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ และยังมีปัญหา การบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพระดับปานกลาง สรุปว่า เทศบาลเมืองหัวหินมีความพร้อม ในการจัดการการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ เพียงระดับปานกลางควรจะต้องปรับปรุงการดำเนินการโครงการให้เป็นรูปธรรมมากกว่าที่เป็นอยู่โดยรีบด่วน

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อประเมินการจัดการความพร้อมของการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ของเทศบาลเมือง หัวหิน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความพร้อมของเทศบาลเมืองหัวหิน ในการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะจากความคิดเห็นของประชาชนชาวหัวหินเมืองอัจฉริยะ สรุปทุกด้านมีค่าเฉลี่ย 3.05 อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มากที่สุด ได้แก่ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการ

บริหารจัดการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.09 รองลงมาได้แก่ ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเมืองอยู่ที่ ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.06 ด้านน้อยที่สุดได้แก่ด้านการทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีในเมืองที่น่าอยู่ อยู่ที่ ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.01 สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ระบุว่าเทศบาลเมืองหัวหินมีความพร้อม ในการจัดการการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ เพียงระดับปานกลาง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ กับความพร้อมการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ของเทศบาลเมือง หัวหิน ผลการวิจัย พบว่า จากตารางสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ กับปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของเทศบาลเมืองหัวหินในการเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

ความพร้อมของ เทศบาลเมืองหัวหิน ในการเข้าสู่ ความ เป็นเมืองอัจฉริยะ	ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของเทศบาล เมืองหัวหินในการเข้าสู่ความเป็นเมือง อัจฉริยะ		
	ความสัมพันธ์	ระดับ	
ความเป็นพลเมืองอัจฉริยะ	.809**	สูงมาก	
การจัดการอัจฉริยะ	.781**	สูงมาก	
การจัดการ พลังงานอัจฉริยะ	.769**	สูง	
การจัดการจราจรและการขนส่งอัจฉริยะ	.697**	ปานกลาง	
คุณภาพการดำรงชีวิตอัจฉริยะ	.676**	ปานกลาง	
การจัดการเศรษฐกิจอัจฉริยะ	.769**	สูง	

จากตารางสรุปได้ว่าการจัดการ ความพร้อมของเทศบาลเมืองหัวหินในการเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของเทศบาลเมืองหัวหินในการเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ในระดับปานกลางระดับสูงถึงระดับสูงมากในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การแปลผล จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของเทศบาลเมืองหัวหินในการเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ กับความพร้อมของเทศบาลเมืองหัวหินในการเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ความสัมพันธ์ในระดับปานกลางค่อนข้างสูงถึงสูงมากและเป็นเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 จะเห็นได้ว่า ในกรณีที่เทศบาลเมืองหัวหินจะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะจะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ โดยเฉพาะ ความพร้อมของพลเมืองในลักษณะที่เป็นภาษาอังกฤษ ว่า maturity ที่หมายความว่า พลเมืองจะต้องมีความเป็นผู้ที่รู้จักการ

ใช้เหตุผล รู้จักความผิดชอบชั่วดี ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาแต่ นิยมใช้หลักการทางสันติวิธี ยกตัวอย่างเมืองอัจฉริยะในทวีปยุโรปที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

สมมติฐานที่ 3 เพื่อนำเสนอแบบจำลองที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ของเทศบาลเมือง หัวหิน ผลการวิจัยจากตารางที่แสดงแบบจำลอง การจัดการความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลเมืองหัวหินไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

ตารางที่ 2 แสดงแบบจำลอง การจัดการความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลเมืองหัวหินไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized B	Std error	beta	t	sig
ค่าคงที่	.195	.050		3.912	.000
เศรษฐกิจอัจฉริยะ	.340	.021	.405	15.886	.000
สิ่งแวดล้อม อัจฉริยะ	.278	.025	.303	11.340	.000
การจัดการอัจฉริยะ	.160	.024	.178	6.472	.000
พลเมืองอัจฉริยะ	.099	.025	.106	3.913	.000
การดำรงชีวิตอัจฉริยะ	.064	.029	.065	2.220	.027

R = .644
R2 = .885 Adj R2 = .884 .S.E.est = 120.627 F = 760.541
Sig. = .000

จากตารางพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความพร้อมของการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลเมืองหัวหินไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ประกอบด้วย ปัจจัย เศรษฐกิจอัจฉริยะ ปัจจัยสิ่งแวดล้อม อัจฉริยะ ปัจจัยด้านการจัดการอัจฉริยะ ปัจจัยด้านพลเมืองอัจฉริยะและการดำรงชีวิตอัจฉริยะ สามารถพยากรณ์ ความพร้อมของการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลเมืองหัวหินไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ได้ร้อยละ 88.4 เมื่อพิจารณา ในรูปแบบของสมการพยากรณ์ แสดงให้ทราบดังนี้

การจัดการความพร้อมของการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลเมืองหัวหินไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ = .195 ค่าคงที่ +340 ปัจจัย เศรษฐกิจอัจฉริยะ +.278 ปัจจัยสิ่งแวดล้อม อัจฉริยะ +.160 การจัดการภาครัฐอัจฉริยะ+ปัจจัยพลเมืองอัจฉริยะ +.064 ปัจจัยด้านการดำรงชีวิตอัจฉริยะ

สรุปผลการวิจัย ทั้งสามด้าน ประกอบด้วย การวิจัยเอกสารและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก รวมถึงการวิจัยเชิงปริมาณมีความสอดคล้องต้องกัน ว่าความพร้อมของ

เทศบาลเมืองหัวหินในการเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ยังคงอยู่ในระยะเวลาดำเนินการ ที่จัดการความพร้อมได้ระดับหนึ่งเท่านั้นเนื่องจาก ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ที่เป็นผลมาจากการประชาสัมพันธ์ที่มีปัญหาการเผยแพร่ นโยบายให้กระจายจากบนลงล่าง ไม่สมบูรณ์ เพราะผลการวิจัย แสดงความแตกต่างของความคิดเห็นของชนชั้นในเมืองอย่างชัดเจน และการทำความเข้าใจต่อกลุ่มผลประโยชน์ของเทศบาลอยู่ในระดับน้อย พร้อมทั้งการขาดการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่ยังมีข้อจำกัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกรมเจ้าท่าและกรมที่ดิน ที่เป็นหน่วยงานหลัก รวมถึงหน่วยตรวจคนเข้าเมืองในพื้นที่หัวหิน การเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะยังคงต้องเน้นในปัจจัยตามโมเดลที่แสดงแสดงเป็นโมเดลพยากรณ์ ความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลเมืองหัวหินไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะที่ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์สูงสุดมีความสอดคล้องกับการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เจาะลึกทุกปัจจัย โดยเฉพาะ ด้านความเป็นพลเมืองอัจฉริยะ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะของเทศบาลเมือง หัวหินอยู่ในระดับปานกลางไม่อยู่ในสภาพความพร้อม เท่าที่ควร ในด้าน สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเดินทางและขนส่ง ระบบพลังงาน การบริหารจัดการภาครัฐ มีปัญหาการจัดการขยะที่ไม่บรรลุป้าหมาย ไม่สามารถแก้ปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะ ขาดการประชาสัมพันธ์ในทุกระดับทำให้การดำเนินขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนเท่าที่ควรจะเป็นแม้ว่าความพร้อมของประชาชนในทุกด้านของปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ดังที่ปรากฏในผลการวิจัยเชิงคุณภาพ แต่เนื่องการดำเนินการของเทศบาลเมืองหัวหินยังคงมุ่งเน้นที่ข้าราชการของเทศบาลและมุ่งหวังจะให้การดำเนินการอยู่ในความรับผิดชอบหลักของบริษัทที่ปรึกษามากกว่าที่จะขับเคลื่อนโดยพลังของประชาชนสอดคล้องกับงานของ Myeong et al. (2561) ที่เน้นว่าการจะก้าวเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะประกอบด้วยปัจจัยภายใน ซึ่งประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำ และโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งปัจจัยภายนอกซึ่งได้แก่ การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่สี่ เจตจำนงทางการเมือง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การจัดการความพร้อมของเทศบาลเมืองหัวหินในการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะจากความคิดเห็นของประชาชนชาวหัวหินเมืองอัจฉริยะ สรุปทุกด้านมีค่าเฉลี่ย 3.05 อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มากที่สุดได้แก่ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเมือง (Efficiency) อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.09 รองลงมาได้แก่ ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเมืองอยู่ที่ ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.06 ด้านน้อยที่สุดได้แก่ด้าน

การทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีในเมืองที่น่าอยู่ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.01 เมื่อเทียบกับความพร้อมของเทศบาลเมืองหัวหินในการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะจากความคิดเห็นของประชาชนชาวหัวหิน สรุปทุกด้านมีค่าเฉลี่ย 3.05 อยู่ในระดับปานกลางด้านที่มากที่สุดได้แก่ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเมือง (Efficiency) อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.09 รองลงมาได้แก่ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเมืองอยู่ที่ ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.06 ด้านน้อยที่สุดได้แก่ด้านการทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีในเมืองที่น่าอยู่ ภาพรวมอยู่ที่ ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.01 สอดคล้องกับ Jentsantikul, 2020; Yigitcanlara et al. (2016) ที่ระบุว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนเมืองอัจฉริยะ มีสามประเภท ได้แก่ ชุมชน เทคโนโลยีและนโยบาย ที่ประสานกับผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง ประกอบด้วยผลิตภาพ ความยั่งยืน การเข้าถึงความเป็นอยู่ที่ดี การดำรงชีวิตที่มีความสุข ธรรมชาติ ซึ่งผลการประสานกันทำให้ ก่อให้เกิดเมืองอัจฉริยะที่ปรารถนา องค์ความรู้ที่ได้จะช่วย ขยายความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่จะนำมาพัฒนาเมือง ส่วนการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาเมือง

สมมติฐานที่ 2 เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความพร้อมการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ กับความพร้อมการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ของเทศบาลเมือง หัวหินพบว่า การแปลผล จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของเทศบาลเมืองหัวหินในการเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ กับความพร้อมของเทศบาลเมืองหัวหินในการเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ความสัมพันธ์ในระดับปานกลางค่อนข้างสูงถึงสูงมากและเป็นเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สอดคล้องกับงานของ (Siam Commercial Bank, 2021) พบว่า พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) จะต้องพัฒนาจาก เมืองที่มุ่งพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจตลอดจนเปิดกว้างสำหรับความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนด้าน พลังงานอัจฉริยะ สอดคล้องกับงาน ด้านการจัดการจราจรและการขนส่งอัจฉริยะ สอดคล้องกับงานของ Komninos (2002) เสนอว่า คุณลักษณะของเมืองอัจฉริยะในความหมายอย่างกว้างว่าเมืองอัจฉริยะ เป็นเมืองที่มีความสามารถในการเรียนรู้และก่อให้เกิด นวัตกรรม สร้างสรรค์สถาบันที่ดำเนินการด้าน การวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย การมีโครงสร้างพื้นฐานทางการสื่อสารคมนาคมที่มีประสิทธิภาพการจัดการในระดับสูง

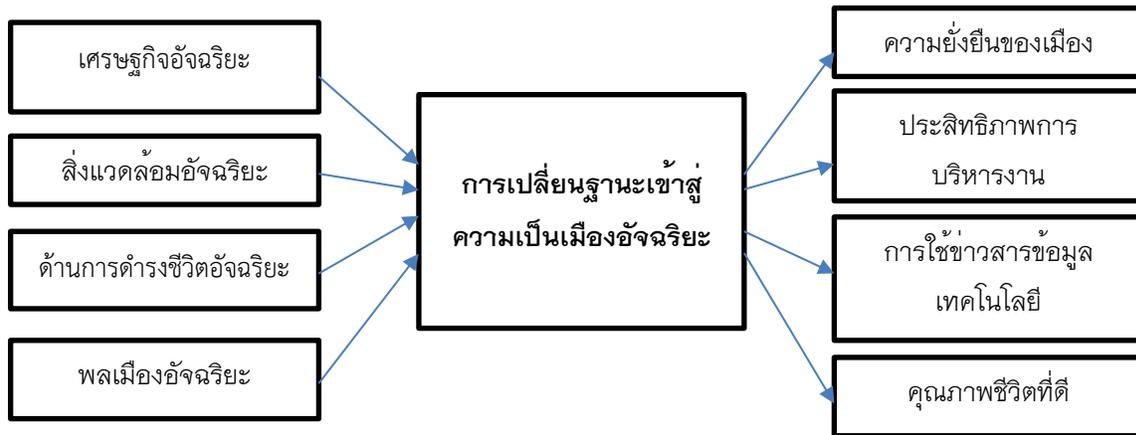
สมมติฐานที่ 3 เพื่อนำเสนอแบบจำลองที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะของเทศบาลเมืองหัวหิน ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความพร้อมของการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลเมืองหัวหินไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ประกอบด้วย ปัจจัยเศรษฐกิจอัจฉริยะ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ ปัจจัยด้านการจัดการอัจฉริยะ ปัจจัยด้านพลเมืองอัจฉริยะ และการดำรงชีวิตอัจฉริยะ สามารถพยากรณ์ ความพร้อมของการจัดการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาล

เมืองหัวหินไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ได้ร้อยละ 88.4 เมื่อพิจารณา ในรูปแบบของสมการพยากรณ์ แสดงให้ทราบดังนี้

การจัดการความพร้อมของการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลเมืองหัวหินไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ = .195 ค่าคงที่ +340 ปัจจัยเศรษฐกิจอัจฉริยะ +.278 ปัจจัยสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ +.160 การจัดการภาครัฐอัจฉริยะ+ปัจจัยพลเมืองอัจฉริยะ +.064 ปัจจัยด้านการดำรงชีวิตอัจฉริยะ สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Jenrangsran, Saengkold (2019) ที่พบว่า การเปลี่ยนแปลงฐานะไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะต้องมีการพัฒนาทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ (1) สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (2) เศรษฐกิจอัจฉริยะ (3) ชนสังอัจฉริยะ (4) พลังงานอัจฉริยะ (5) พลเมืองอัจฉริยะ (6) การดำรงชีวิตอัจฉริยะ และ (7) การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การเปลี่ยนฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบของเทศบาล เมืองจะต้องมีปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเปลี่ยนฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 การเปลี่ยนฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

การเปลี่ยนฐานะเข้าสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบของเทศบาลจะต้องมีความพร้อมในการพัฒนาเมืองใน ด้านเศรษฐกิจอัจฉริยะ การเดินทางและการขนส่งที่สะดวกและปลอดภัยไม่ก่อให้เกิดมลพิษ การใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และความเป็นพลเมืองที่มีหลักการดำรงชีวิตตามรูปแบบการปกครองในระบบประชาธิปไตย การบริหารภาครัฐที่เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ มีการใช้เทคโนโลยีด้านข่าวสารข้อมูล ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการ

ภาครัฐ ภาครัฐกิจและครัวเรือน รวมถึงสถาบันการศึกษาต้องมีความเชื่อมโยงด้วยความรวดเร็วถูกต้อง
แม่นยำเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของพลเมือง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้

1. เทศบาลเมืองหัวหินต้องจัดการด้านการประชาสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงฐานะไปสู่ความเป็นเมือง
อัจฉริยะให้มีความเป็นรูปธรรมมากกว่าที่ดำเนินการอยู่เนื่องจาก ประชาชน ส่วนใหญ่ไม่ได้รับทราบและไม่
เข้าใจ ว่าเมืองอัจฉริยะคืออะไร
2. เทศบาลเมืองหัวหินต้องเปิดกว้างให้พลเมืองเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในทุกขั้นตอนของ
การดำเนินงาน
3. เทศบาลเมืองหัวหินต้องจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่บริการของเมือง โดยเฉพาะการ
จัดการปัญหาขยะ การบุกรุกพื้นที่สาธารณะและการกำจัดน้ำเสียจากร้านค้าและชุมชน
4. เทศบาลเมืองหัวหินต้องจัดการปัญหาสาธารณูปโภค โดยเฉพาะปัญหาคุณภาพน้ำประปาและ
ด้านการจัดการจ่ายกระแสไฟฟ้า
5. เทศบาลเมืองหัวหิน ควรแสวงหาแนวทางการจัดการพัฒนา พลเมืองแฝงให้มีความผูกพันกับ
ความเป็นเมืองหัวหินและ พร้อมที่จะชำระภาษีและค่าธรรมเนียมการใช้บริการสาธารณะ
6. เทศบาลเมืองหัวหินต้องจัดการปัญหาการจัดการจราจรในพื้นที่ชั้นในของเมือง และปัญหา รถ
ขนส่งสาธารณะที่ขาดคุณภาพและปริมาณในการรองรับนักท่องเที่ยว
7. เทศบาลเมืองหัวหินต้องจัดการปัญหาความแออัดของผู้ป่วยที่เข้ามาใช้บริการจาก โรงพยาบาล
หัวหินให้กระจายตัวไปที่โรงพยาบาลเครือข่ายพร้อมกับการยกระดับคุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาล
เครือข่ายให้มีคุณภาพการจัดการรักษาพยาบาลทัดเทียมกับโรงพยาบาลแม่ข่าย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณะทั้งด้านชายทะเลและภูเขาที่เป็นปัญหาอยู่ใน
ปัจจุบันให้สามารถจัดการกับปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม
2. วิจัยแนวทางการพัฒนาพลเมืองทุกรูปแบบให้สามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ
3. วิจัยแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนและคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนเทศบาลเมืองหัว
หินให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของเทคโนโลยีดิจิทัล
4. การวิจัยเพื่อแสวงหาแนวทางลดอิทธิพลของกลุ่มผลประโยชน์ในกิจการให้บริการสาธารณะ

References

- Argyriou, L., Economou, D. and Bouki, V. (2017). *360-degree interactive video application for Cultural Heritage Education*. Verlag der Technischen Universität Graz.
- Camp, C.R. (1989). *Benchmarking The Search for Industry Best Practices that Lead to Superior Performance*. <https://shorturl.asia/zCemj>
- Jenrangran, S. & Saengkold, W. (2019). Role of monks in social development in Chiang Mai Province. *Journal of Buddhist Education and Research*, 5(2), 90–110.
- Karlof and Ostblom. (1993). *Benchmarking: A Signpost to Excellence in Quality and Productivity*. Wiley.
- Mesupnikom, N., Nugprachaya, O., Bunyavejchewin, P., & Sukthungthong, N. (2019). A Preliminary Comparative Study of Smart Cities Development in Japan and Thailand. *Journal of East Asian Studies*, 23(2), 328–351.
- Myeong, et al. (2018). *A study on Determinant Factors in Smart City Development: An Analytic Hierarchy Process Analysis*. <https://www.mdpi.com/2071-1050/10/8/2606>
- Pujinda, P. & Boonsom, Y. (2016). Urban Design Guideline for Specific Purposed Towns. *Journal of Environmental Design*, 3(1), 21–43.
- Rida, K., Sherali, Z. (2016). Smart Cities: Concepts, Architectures. *Research Opportunities Communications of the ACM*, 59(8), 46–57.
- Siam Commercial Bank. (2021). *What is a Smart City? What elements must be included*. <https://shorturl.asia/pQZwH>
- Smart City Office. (2021). *Promotion of smart cities*. <https://www.depa.or.th/th/smart-city-plan/smart-city-office>
- Sumalee, A. & Tanchai, C. (2021). *Smart City 2021: basic concepts and operation system for digitalin Smart City*. <https://kpi-lib.com/library/books/kpibook-25587>
- Watson, G.H. (1993). *How process benchmarking supports corporate strategy*. <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/eb054395/full/html>
- Yigitcanlara, T., Kamruzzamanf, M.D., Buysb, L., Ioppoloc, G., Marquesd, J.S., Costad, E.M., Hyo, J., Yunev, J. (2016) *Understanding ‘smart cities’: Intertwining development drivers with desired outcomes in a multidimensional*. <https://shorturl.asia/wOLFfe>